

Het begrotingsakkoord doorgelicht

Wat betekent het voor jou als ondernemer?

De regering is het eens geworden over een begrotingsinspanning van 2,4 miljard euro, goed voor 0,5% van het BBP. Het gaat om een geheel van maatregelen met besparingen, nieuwe belastingen, hervormingen en investeringen. Zo komt er een strategisch investeringsplan van 1 miljard euro bovenop de eerder aangekondigde investeringen, komt er een taks op korte vluchten, wordt de vrijstelling van sociale bijdragen voor topsporters herbekeken. Maar welke maatregelen zal u als ondernemer voelen? We geven hieronder een overzicht, dat we aanvullen van zodra er bijkomende informatie beschikbaar is.

1. Energie

Naar analogie met de loonnorm zal de regering een **energienorm** invoeren. Deze norm moet voorkomen dat energieprijzen in België sneller stijgen dan in de buurlanden, en zo de energieprijzen van bedrijven en gezinnen in toom houden. Daarnaast hervormt de regering ook de energiefactuur, door de federale heffingen die deel uitmaken van die factuur om te vormen naar **accijnzen**. Accijnzen zijn sneller bij te sturen dan heffingen, zodat de regering sneller kan ingrijpen wanneer de energiefactuur te hoog wordt.

Wat vindt UNIZO van deze maatregelen?

- UNIZO pleit al geruime tijd voor de invoering van een energienorm, en is dan ook tevreden met deze realisatie.
- Hoewel dit geen onmiddellijke oplossing biedt voor de huidige hoge energieprijzen, is het perspectief van een aangekondigde omvorming van federale energieheffingen naar accijnzen belangrijk om snel te kunnen inspelen op stijgende energieprijzen in de toekomst.

2. Activering langdurig zieken en werklozen

Naast de 'terug-naar-werk-coaches' die eerder al waren aangekondigd, voorziet de regering een pakket aan maatregelen om **langdurig zieken** te activeren. Werknemers die flagrant weigeren mee te werken aan hun re-integratietraject (door na 10 weken de vereiste vragenlijst niet in te vullen of niet op te dagen op een afspraak met de terug-naar-werk-coach) kunnen bijvoorbeeld een **boete krijgen van 2,5%** van hun uitkering. Ook de ziekenfondsen en de arbeidsbemiddelingsdiensten in de gewesten zullen meer ingeschakeld worden om langdurig zieken te activeren.

De regering voorziet ook een sanctie voor bedrijven van 2,5% van de loonmassa (op kwartaalbasis) wanneer ze veel meer langdurig zieken tellen dan hun sectorgenoten, maar deze sanctie geldt niet voor kmo's (tot 50 werknemers).

Langdurig werklozen die aan de slag gaan in een knelpuntberoep zullen een deel van hun werkloosheidsuitkering een tijdlang kunnen combineren met hun nieuwe job. Er is sprake van 25 procent en dat gedurende een periode van drie maanden. Op die manier hoopt de regering ook een antwoord te bieden aan het grote aantal openstaande vacatures bij knelpuntberoepen.

Wat vindt UNIZO van deze maatregelen?

- Het activeren van langdurig zieken is één van [de pijlers die UNIZO voorstelde op haar Startevent](#) in september. We moeten kijken naar wat mensen nog wel kunnen in plaats van wat ze niet kunnen. De regering heeft hier duidelijk naar geluisterd. Vanuit UNIZO hadden we ook heel sterk gewezen op de uitzonderlijke situatie waarin kmo's zich bevinden; ze kunnen niet zo maar aangepast werk voorzien. Daarom dat de regering besloten heeft kmo's niet onder het toepassingsgebied van de sancties te laten vallen. Daarnaast hadden we ook extra ondersteuning voor re-integratie in kmo's gevraagd. De regering heeft ook daar rekening mee gehouden: er zou voorzien worden in extra steun – al is nog niet duidelijk hoe.
- Door het behoud van een deel van de werkloosheidsuitkering voor langdurig werklozen die een knelpuntberoep invullen, komt de regering tegemoet aan het steeds groter wordend tekort aan personeel, zeker in knelpuntberoepen. Vraag is of de voorziene maatregel (behoud van 25% van de uitkering gedurende 3 maanden) niet te kort en te weinig is.

3. Flexibel werk

Twee maatregelen springen hier in het oog. In de eerste plaats voorziet de regering de mogelijkheid om de **volledige werkweek van 38 uur op 4 dagen** te presteren. Dat was ook vandaag in de praktijk wel al mogelijk, maar de nieuwe regeling zou dat makkelijker en flexibeler maken. De regering betreft ook de sociale partners bij de concrete uitwerking.

De sociale partners worden eveneens betrokken bij de tweede maatregel, die **nachtwerk in de e-commerce** moet versoepelen. Nachtwerk in België is duurder en begint op een vroeger uur (20u) dan in de meeste andere landen, waardoor onze bedrijven een concurrentieel nadeel ondervinden. De federale sociale partners gaan zich buigen over het voorstel om nachtwerk goedkoper te maken. Ook andere hervormingen zoals de flexibilisering van weekregelingen, het tijdig bezorgen van uurroosters aan wie een variabel uurrooster heeft, het recht op telewerk, het recht op deconnectie van werknemers (het recht om niet gebeld te worden na de uren of in het weekend) en de registratie van de arbeidstijd, zijn thema's die door de sociale partners in de komende maanden besproken moeten worden.

Wat vindt UNIZO van deze maatregelen?

- Een volledige werkweek op 4 dagen, wordt nu al met succes toegepast in verschillende bedrijven. Dat dit systeem vergemakkelijkt en uitgebreid wordt, is een goede zaak, zolang het in onderling overleg gebeurt tussen werkgever en werknemer, en het niet leidt tot een arbeidsduurvermindering. UNIZO zal hierover waken tijdens de concrete uitwerking met de sociale partners.
- Ook de versoepeling van het nachtwerk in bedrijven actief in e-commerce, is volgens UNIZO broodnodig. Maar veel zal afhangen van wat concreet uit de bus komt. Ook hier zal UNIZO met de sociale partners waken over een evenwichtige en efficiënte regeling, ook wat de andere aangekondigde maatregelen rond flexibiliteit betreft.
- UNIZO is geen voorstander van een recht op telewerk of deconnectie, en heeft zich steeds verzet tegen een verplichte registratie van de arbeidstijd. Samen met de sociale partners zal UNIZO de huidige wettelijke kaders bekijken.

4. Ziektebriefje

Over het ziektebriefje is de voorbije dagen al heel wat inkt gevloeid. De regering voorziet nu de afschaffing van de verplichting om een ziektebriefje voor te leggen wanneer je maximaal één dag afwezig bent wegens ziekte. Om misbruik te voorkomen mag een werknemer wel maximaal 3 keer per jaar afwezig zijn zonder ziektebriefje, en blijft een ziektebriefje ook verplicht als je langer dan één dag afwezig bent. De regering voorziet wel een uitzondering voor kmo's, hoewel ze dat begrip nog niet heeft gedefinieerd: zij kunnen zelf beslissen of een werknemer een ziektebriefje nodig heeft vanaf de eerste dag ziekte.

Wat vindt UNIZO van deze maatregel?

- Volgens UNIZO moeten alle ondernemingen zelf kunnen beslissen over het behoud van het ziektebriefje bij één dag afwezigheid wegens ziekte. Dat kmo's de beslissing zelf kunnen blijven nemen, is een goede zaak.

5. Plusplannen

Ondernemers die een eerste medewerker aanwerven, zullen nog steeds een aanzienlijke vermindering krijgen van de sociale bijdragen, maar waar dit voorheen een onbeperkte vrijstelling was, wordt deze nu door de regering beperkt tot een forfait van maximaal 4.000 euro per kwartaal. Diverse technische en juridische verbeteringen zouden meer rechtszekerheid moeten creëren m.b.t. voorheen eerder grijze zones van de maatregel.

Wat vindt UNIZO van deze maatregel?

- Na moeizame besprekingen kwamen de sociale partners in de schoot van het Beheerscomité van de RSZ tot een uiterst gedetailleerde analyse van de doelgroepvermindering en een unaniem advies gericht aan de regering. Inzet van het debat: toekomstig excessief gebruik en misbruik vermijden én het ontsporend budget van de maatregel tot gezonde proporties herleiden, zonder aan het wezenlijk opzet van de maatregel - de overlevingsratio van een kersvers werkgever positief beïnvloeden - te raken. UNIZO stelt vast dat de regering dit unaniem advies slechts gedeeltelijk uitvoert, en zo nalaat de maatregel meteen geheel *future proof* te maken en betreurt dat. Dat niet aan het wezenlijk opzet van de maatregel - de overlevingsratio van een kersvers werkgever positief beïnvloeden - wordt geraakt, stemt niettemin tevreden.

6. Opleiding

Tegen 2024 krijgt elke werknemer een recht op 5 dagen per jaar om te besteden aan opleiding. Het gaat om een gemiddelde over meerdere jaren zodat een werknemer dit kan opnemen in functie van wanneer hij de opleiding het meeste nodig heeft. KMO's met minder dan 10 werknemers blijven in principe uitgesloten van deze verplichting, en de bestaande afwijkingen voor KMO's met minder dan 20 werknemers blijven gelden.

Wat vindt UNIZO van deze maatregel?

- Opleiding zal steeds belangrijker worden voor alle bedrijven. UNIZO kan zich niet vinden in een opgelegde uniforme norm of recht op opleiding die geen enkele rekening houdt met de realiteit op het terrein of aandacht heeft voor de behoeften van het individu en bedrijven.

7. Aanpassing van de ontslagvergoeding.

De werkgever zal voortaan de mogelijkheid hebben om een transitietraject aan een werknemer voor te stellen bij een ontslag. Daarbij kan een werkgever de werknemer uitlenen aan een andere werkgever (zowel binnen dezelfde sector als daarbuiten). De initiële werkgever blijft het loon verder betalen, maar zal (deels) worden gecompenseerd via de nieuwe werkgever.

Daarnaast zal een deel van de ontslagvergoeding worden ingezet voor opleiding. Een deel van de opzegtermijn wordt daarbij omgezet in een krediet op een individuele opleidingsrekening.

Wat vindt UNIZO van deze maatregel?

- UNIZO vraagt al langer om sterker in te zetten op inzetbaarheidsbevorderende maatregelen bij ontslag. De federale regering komt hieraan tegemoet.

8. Werken meer lonend maken

De Regering voorziet in de geleidelijke uitdoving van de 'bijzondere bijdrage sociale zekerheid' (BBSZ), die eind jaren '90 is ingevoerd om de toetreding tot de euro te verzekeren. Volgend jaar vermindert de bijdrage globaal met 200 miljoen euro. Werknemers met een laag en middelhoog loon houden hierdoor netto meer over, maar de maatregel is ook bedoeld om te vermijden dat werknemers na een promotie te weinig of zelf minder overhouden. Dit heeft ook een (beperkte) impact op de sociale bijdragen die zelfstandigen betalen.

Daarnaast komt er een bijkomende verhoging van 100 miljoen euro van de sociale en fiscale werkbonus voor werknemers met een laag inkomen.

Wat vindt UNIZO van deze maatregel?

- Beide maatregelen kaderen in een noodzakelijke hervorming om werken meer lonend te maken, één van [de actiepunten van het UNIZO Startevent](#) om mensen te motiveren aan het werk te gaan.

9. Fiscaal

Een begroting zonder fiscale maatregelen is geen begroting. Ook nu zijn er heel wat maatregelen op fiscaal vlak, maar voor ondernemers zijn vooral de **verhoging van de aftrekbaarheid voor kosten van kinderopvang (van 13 naar 14 euro)** en de **aanpassing van het systeem van vrijstelling doorstorting bedrijfsvoorheffing**.

De **investeringsaftrek** (25%) blijft behouden, **maar zal voor de toekomst worden aangepast zodat de digitale investeringen en eco-positieve investeringen worden aangemoedigd**. Het toepassingsgebied van de modaliteiten van de **taxshelter** wordt uitgebreid (verdubbeling van de investeringsplafonds tot 500.000 euro voor de kmo, plafond voor investeerders blijft behouden op 100.000 euro per jaar).

Wat vindt UNIZO van deze maatregelen?

- door de indexering zou de fiscale aftrek voor kinderopvang sowieso stijgen naar 13,7 euro per dag in 2022, de bijkomende verhoging is welkom maar zeer beperkt.
- Volgens De Tijd genieten ongeveer 140.000 ondernemingen een vrijstelling, bijvoorbeeld voor ploegenarbeid of onderzoek en ontwikkeling. UNIZO gaat van nabij opvolgen welke vrijstellingen precies aangepast zullen worden.
- De uitbreiding van het investeringsplafond voor de tax shelter en de verlenging van de investeringsaftrek na 2022 zijn positieve maatregelen voor de Belgische groei.

10. Zelfstandigen

De regering wilt tot slot het sociaal statuut van zelfstandigen verbeteren, door het klassieke overbruggingsrecht te hervormen door de toegangsvoorwaarden te wijzigen en een cumul toe te laten met het behoud van een deeltijdse activiteit. De verminderingsdrempels voor de voorlopige sociale bijdragen worden afgeschaft, waardoor zelfstandige vrij zullen kunnen vragen om hun voorlopige bijdragen aan te passen in functie van hun inkomsten. Het zwangerschapsverlof wordt gelijk getrokken met dat van werknemers door bedrag van de moederschapsuitkering voor vrouwelijke zelfstandigen af te stemmen op het geplafonneerde loon van de werknemers. Bijgevolg gaat het om een verhoging van de uitkering die gaat van 514 per week naar 737 euro per week (in geval van een voltijdse moederschapsrust).

Wat vindt UNIZO van deze maatregelen?

- UNIZO is al langer vragende partij om het overbruggingsrecht te hervormen. Vooral de toegangsvoorwaarden moeten duidelijker en het ontvangen van de uitkering mag geen rem zijn op het weer aanvatten van een nieuwe activiteit.
- UNIZO is vragende partij voor verdere versterking van het sociaal statuut. Maar de prioriteiten van de zelfstandigen liggen hier duidelijk bij de pensioenen en de arbeidsongeschiktheid. Er was geen vraag van de zelfstandigen om de moederschapsuitkering te verhogen.

Heb je vragen over deze maatregelen?

Contacteer dan een adviseur van de [UNIZO Ondernemerslijn](#)!

UNIZO Ondernemerslijn
02 21 22 678
ondernemerslijn@unizo.be